

Estonia Teater pakku

Estonia Teater pakkus rahvale 22., 23. ja 24. novembril Tallinna Linnahallis vanaksläinud šerbetti. Maiusele oli suurejooneliselt nimemeks pandud "Operetifantoom". Kuid paraku ei õigustanud see vähimalgi määral laval toimunud nukravõitu vaatamängu.

Suure Estonia Teatri austajana olen käinud viimase viie aasta jooksul vaatamas pea kõiki uuslavastusi. Samuti pean lugu lavastaja Neeme Kuningast, kelle huvitavad ideed ning lavastused on olnud minu lemmikuteks. Sestap oli minu jaoks vägagi loogiline, et olin ennast kaks nädalat ette planeerinud nimetatud kontserti (või äkki peaks ikkagi ütleva "lavastust") vaatama-kuulama. Kuid ei lavastuse nimi, kuuajaline reklaamikampaania ega ka Kuningas ise suutnud õigustada laval toimunut. See oli hale. Kui mitte öelda eba-professionaalne. Võrreldes Kuninga varasemate fantastiliste ettevõtmistega Linnahallis ("Kiss Me Kate", "Jesus Christ Superstar", "West Side Story") oleks oodanud midagi rohkemat. Seda enam, et Estonia oli võtnud umbes pool aastat tagasi sihiks teha edaspidi stationaarsete muusikalavastuste asemel hooaja jooksul ühe, gigantselt suursuguse ja hea projekti Linnahallis, mis peaks küll mahutama paari etendusega kogu apla Eesti publiku, kes seda vaadata sooviksid. Seda oli taotletud ilmselt ka "Operetifantoomiga", kuid saalisistujale jäi paratamatult tunne suhtumisest: rahvas tahab operetti – no eks anname neile siis selle! Kurb.

Saali sisenedes jäi silma toretsev lavakujundus, mis valminud kunstnik Arvi Siplase käe all. Vaatamata vanadest etendustest ja jooksvast Estonia repertuaarist pärit tükkidest kokku korjatud lavakujunduselementidele, oli üldpilt üsnagi paljulubav. Väljanägemine nagu õrnroosa sefiir vajutas hinge ootusärevuse, et midagi peab sellel laval täna tõepoolest toimuma. Kuid kui pärast avamängu sisenesid Estonia meessolistid, ühisnimetajaga M-klubi, ning naissoolistid – ühisnimetajaga N-klubi, kadus üldmiljöo korraka etteval-

Operett või šerbett?

mistamatu, mageda ning külateatrimaigulise lavategevuse varju. Mõistetamatuks jäi ka M- ja N-klubi idee. Publikule see igatahes mingi geniaalse õhtut siduva ideena ei tundunud. Ka mulle mitte. Pigem vastupidi. Vaheajal tualettruumi sisenedes silmasin neidsamu M- ja N-tähti uste kohal.

Ainukesteks professionaalseteks esinejateks jäid kahjuks ainult balletiartistid, orkester ja dirigent Erki Pehk, kelle käe all mõningatest viiperustest hoolimata kõlas Lehári, Straussi ja Kálmáni muusika kõlavalt ning elavalt. Braavo.

Niisiis operetinumbrile järgnes operetinumbrile, segipaisatult erinevatelt autoritelt, kord "Sil-

vast", kord "Viini verest", ning näitlejad astusid tuimalt iga numbriga vahel lavastaja poolt neile kättenäidatud kohtadele. Ei midagi uut, ei midagi huvitavat, ei mingit sära ega tegutsemislusti. Tundus, et näitlejad ei teadnud isegi päris täpselt, mis millele järgneb ja mida neilt täpselt tahetakse. Kõik oli kuidagi väike ja vaene. Lava oli lihtsalt tühi. Kuigi lavastajale peaks ilmselge olema tõsiasi, et sellisel suurel laval nagu Linnahall tuleb kogu tegevust, kõiki tantse ja zeste välja mängida kaks korda suuremalt kui Estonia laval (suurepärane näide oli "West Side Story"). Ometi jäi kõik kuidagi armetuks ja kinniseks – ka siis, kui korraga oli laval kogu Estonia kunstiline kollektiiv.

r pakkus šerbetti

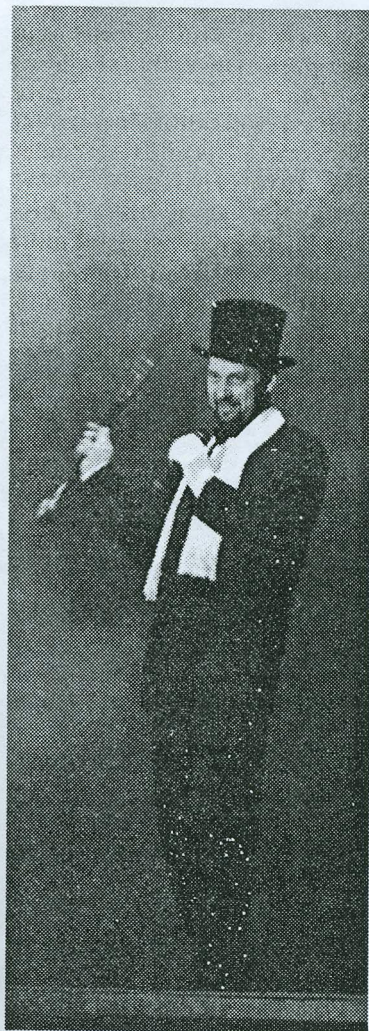
HARRI ROSPU foto

vast", kord "Viini verest", ning näitlejad astusid tuimalt iga numbriga vahel lavastaja poolt neile kättenäidatud kohtadele. Ei midagi uut, ei midagi huvitavat, ei mingit sära ega tegutsemislusti. Tundus, et näitlejad ei teadnud isegi päris täpselt, mis millele järgneb ja mida neilt täpselt tahetakse. Kõik oli kuidagi väike ja vaene. Lava oli lihtsalt tühi. Kuigi lavastajale peaks ilmselge olema tõsiasi, et sellisel suurel laval nagu Linnahall tuleb kogu tegevust, kõiki tantse ja zeste välja mängida kaks korda suuremalt kui Estonia laval (suurepärane näide oli "West Side Story"). Ometi jäi kõik kuidagi armetuks ja kinniseks – ka siis, kui korraga oli laval kogu Estonia kunstiline kollektiiv.

Heli, nagu alati, tegi oma vipersi, mida ei saa muidugi lauljate süüks panna ja mis on Linnahallis alati probleem olnud. Kuid eks lisas seegi omad miinuspunktid.

Kuninga rollist Fantoomi enda kehastamisel polnud üldse võimalik aru saada. Samuti tundusid jaurad väikesed inglisesed, kuradikesed ja ei tea veel mis tegelased, keda Fantoom püüdlükult lavale utsitas, et järjekordset M-i ja N-i kas armuvalus või tunde puhangus järgmiseks numbriks kokku liita.

Minu taotluseks ei olnud mustata või kritiseerida Estonia Teatri kollektiivi või Neeme Kuningat. Kuid kõik need (üldsegi mitte nüansid) annavad alust negatiivsetele emotsioonidele. Kompaktne, kunstiliselt heal tasemel lavastus

Fantoomist endast polnud võimalik üldse aru saada.

sünnib detailidest. "Operetifantoomist" ei saanudki tervikut.

Kas tasub nii professionaalsel teatril, mis pürib Rahvusooperi staatuse poole, pakkuda publikule viimistlemata ja toorest üritust?

Kui ma pärast teist vaatust Linnahallist lahkudes ühte oma tuttavat Estonia Teatrist kohtasin, küsisin temalt, mis ta tänasest kontserdist arvab. Ta ütles, et ega saagi mingit tulemust olla, kui lavastaja paar päeva enne väljakuulutatud vaatemängu midagi vanast materjalist kiiresti kokku klopsib. Tal olnud tunne, nagu pakutaks rahvale vana, halvaks läinud šerbetti.

ARMON VELLES